

Міністерство економіки, довкілля та
сільського господарства України

e-mail OVD@me.gov.ua

вих. № 3 від 21.01.2026 р.

Зауваження та коментарі до звіту з оцінки впливу на довкілля

Здійснення управління відходами; зміни в розміщенні існуючих джерел викидів шляхом переміщення їх до іншого цеху підприємства; в період зупинки цеху сіркоочищення КХВ ПАТ АМКР на плановий ремонт (на період не більше 14 днів на рік) використання неочищеного від сірководню коксового газу для енергетичних потреб на паливовикористовуючих агрегатах ТОВ «Ливарно-механічний завод» у кількості 0,635 тис. м³/год

На виконання вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» Коаліція громадських організацій «Досить труїти Кривий Ріг» розглянула Звіт з оцінки впливу на довкілля ТОВ «Ливарно-механічний завод», код ЄДРПОУ 35748028 (реєстраційний номер 13040 у Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля) та надає зауваження й коментарі до цього документу та планованої діяльності взагалі.

- **Оформлення Звіту не відповідає вимогам нормативних документів, в тому числі ДСТУ 8302:2015.**

Документ містить багато додатків, проте в тексті відсутні посилання або вказівки, де саме дивитись. Так, на с.34 написано: «На обладнання складено паспорти, копії наведено в додатках». Це дуже ускладнює сприйняття тексту і проведення його аналізу.

На с.27 розміщений повтор масиву тексту зі с.26. В інших розділах Звіту також зустрічаються подібні повтори, що ускладнює сприйняття документу.

- **Текст Звіту, що розглядається, не відповідає вимогам до структури та змісту Звіту з ОВД, унормованим ст.6 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», Постановою Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 1026, а також Загальними методичними рекомендаціями щодо змісту та порядку складання звіту з оцінки впливу на довкілля, затвердженими Наказом Міністерства захисту довкілля і природних ресурсів України від 15 березня 2021 року № 193.**

Так наприклад, у розділі 1.1 Опис місця провадження планованої діяльності, серед іншого, не наведені кадастрові номери земельних ділянок, а також географічні координати, визначені у Світовій геодезичній системі координат WGS-84. Не відповідає вимогам і наведена тут карта. Нелогічним є наповнення й інших розділів. Так, розділ 1.2 Цілі планованої діяльності не має замість вказаного в назві містити мету і завдання роботи авторів Звіту, також недоречні тут екологічні та інші обмеження планованої діяльності, які мають міститися в інших розділах документу. Вказані недоліки дуже ускладнюють загальне сприйняття документу та аналіз наведеної в ньому інформації.

Попри надані ДТКР «Зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля» (вих. № 19 від 03.06.2025 р.), які узгоджуються з вимогами вказаних

документів, **Таблиця 10-1** Звіту з ОВД «Інформація про повне врахування, часткове врахування або обґрунтування відхилення отриманих під час громадського обговорення зауважень та пропозицій» демонструє зверхнє ставлення розробників документу до громадськості та вимог законодавства. Так, вони вочевидь не робили необхідні запити на отримання інформації, яка відсутня у відкритому доступі у воєнні часи, але необхідна для якісного проведення ОВД. Натомість Звіт стверджує: «Генеральний план м. Кривий Ріг відсутній у вільному доступі, тому деталізування місця провадження планованої діяльності з урахуванням містобудівної документації не проводилось... Потреба у розробці проекту озеленення СЗЗ відсутня, тому проект не розроблявся... У зв'язку із закриттям даних земельного кадастру, оцінка шумового навантаження та акустичного впливу у формі граничних ізоліній з нанесенням на кадастрову карту не проведена.»

- **Наведені в Звіті твердження не відповідають вимогам Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».**

* Так, наведений на **с.23-24** текст «Завданнями роботи є: оцінка впливу на довкілля, тобто розроблення комплексу заходів, спрямованих на виявлення характеру, інтенсивності та ступеню небезпеки впливу на стан навколишнього середовища та здоров'я населення будь-якого виду планованої господарської діяльності...» **не відповідає ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля»**, який стверджує, що оцінка впливу на довкілля «спрямована на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів». Подальший наведений у Звіті перелік **не відповідає ч.2 ст. 6 вказаного ЗУ**, в тому числі не передбачає важливого етапу процедури - розробки «програм моніторингу та контролю щодо впливу на довкілля під час провадження планованої діяльності, а також (за потреби) планів післяпроектного моніторингу».

На **с.266**, розповідаючи про труднощі, виявлені в процесі підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля об'єкту планованої діяльності, автори Звіту стверджують, що відсутня відкрита докладна статистична інформація, щодо впливів підприємств регіону на навколишнє середовище за, хоча б, останні 5 років. А також дані щодо обсягів викидів підприємств регіону та зміни цих обсягів за останні роки. Це свідчить про **зверхність проведених досліджень та пошуку інформації**. А отже, про можливі **некоректні висновки**, наприклад щодо оцінки кумулятивного впливу південного промислового вузла Кривого Рогу на якість життя та здоров'я мешканців міста. Адже кілька років тому коштом міського екологічного фонду були проведені комплексні дослідження, результати яких були оприлюднені. Крім того, такі дані наявні у підприємств, що здійснюють вплив на довкілля, у міської влади Кривого Рогу, у профільного міністерства, якому звітують ці підприємства за встановленими формами звітності. Інформація зазвичай оприлюднюється (наприклад, на ресурсах Управління екології Криворізької міськради) та надається за запитом.

- **Планована діяльність не відповідає вимогам Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність»**

с.28 містить **посилання на недіючий документ**, який в тексті Звіту позначений як діючий. ДСТУ ГОСТ 2.601-2006 скасований з 01.01.2026 згідно з Наказом №198 від 29.08.2025.

ГОСТ 2138-91 (**с.46**) **не є діючим** на території України згідно офіційного ресурсу <https://csm.kiev.ua/nd/nd.php?b=2&l=2539>.

На **с. 213** – **некоректно вказані назви нормативних документів ДСТУ 180 5667-10:2005** Відбирання проб. Частина 10. Настанови щодо відбирання проб стічних вод та ДСТУ **180 5667-3:2001** Відбирання проб. Частина 3. Настанови щодо зберігання та поводження з пробами. Діючі документи мають позначення ДСТУ **ISO 5667-10:2005** та ДСТУ **ISO 5667-3:2001**.

- **Текст розділу 1.4.1 не відповідає вимогам ч.2 п. 4 Загальних методичних рекомендацій щодо змісту та порядку складання звіту з оцінки впливу на довкілля,**

затвердженими Наказом Міністерства захисту довкілля і природних ресурсів України від 15 березня 2021 року № 193,

а саме не містить назв і характеристик обладнання для очищення викидів в атмосферне повітря, переліку забруднюючих речовин, не акцентується увага на джерелах фізичних (шум, вібрація, інфра- та ультразвук, випромінювання) факторів впливу.

- **планована діяльність не передбачає ефективних та екологічних рішень з огляду на наступне:**

Розд. 1.5.2.1 «Оцінка за видами та кількістю очікуваних відходів» та **5.3.3** «Поводження з відходами» містять достатньо повний, але не вичерпний перелік відходів. Так, в переліку відходів, що утворюються в результаті роботи підприємства, (**с.93-98, с.209-211**) та в **Таблиці 1-17** Види відходів, що утворюються на підприємстві під час експлуатації (2025-2029 рр.) відсутні захисний одяг та захисне взуття, яким вочевидь забезпечується персонал, враховуючи види діяльності на підприємстві.

В **розд.1.5.2.2** «Оцінка за видами та кількістю очікуваних викидів в атмосферне повітря», **розд.5.3.1** «Викиди забруднюючих речовин» для кількох джерел викидів передбачені зміни у порівнянні з діючим *Дозволом на викиди*, пов'язані з використанням неочищеного від сірководню коксового газу для енергетичних потреб в періоди зупинки цеху сіркоочищення КХВ ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» на плановий ремонт (на період не більше 14 днів на рік). **Збільшення концентрацій низки забруднюючих речовин та груп сумарії**, що доводять розрахунки розсіювання в контрольних точках на житловій забудові, **спричиняє додаткове навантаження на мешканців, тим більше на представників чутливих груп населення:** літніх людей, дітей, людей з вадами здоров'я. Оскільки неочищений коксовий газ спалюватиметься і на інших джерелах викидів ПАТ АМКР, розташованих територіально поруч, це суттєво впливає на кількість викидів (кумулятивний вплив). Мешканці прилеглих районів відчувають в ці періоди сморід, погіршенні самопочуття та ін. симптоми впливу забруднюючих речовин. Особливо гостро це відчувається в дні з несприятливими метеоумовами для розсіювання забруднюючих речовин.

В тексті Звіту не вказаний період часу, дані за який взяті для розрахунку розсіювання. Якщо це період після лютого 2022 р., то потужності підприємства, а відповідно і кількість викидів, значно впали. В післявоєнний період, коли підприємства вийдуть на свої виробничі потужності, викиди також суттєво збільшаться. Тож висновок на **с.203**, що «проведення планованої діяльності не призведе до суттєвих змін рівня забруднення атмосферного повітря» можна назвати недостатньо обґрунтованим. **Вважаємо за необхідне оснастити джерела викидів установками з сіркоочищенням на періоди зупинки цеху сіркоочищення КХВ ПАТ АМКР і отримати дозволи на викиди для цих джерел (8 джерел ФЧЛЦ, 1 джерело ЦВВ, 14 джерел РМЦ №1), а також врахувати інші описані в Звіті зміни у порівнянні з діючим Дозволом на викиди.**

В Звіті стверджується, що при настанні НМУ підприємство, відповідно до вимог РД 52.04.52-85 «*Регулирование выбросов при неблагоприятных метеорологических условиях*», виконує заходи по скороченню викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, які при III-му режимі роботи підприємства повинні забезпечити зниження концентрації забруднюючих речовин в приземному шарі атмосфери на **40-60%**. Проте в **розд.7** на **с. 246** сказано: «При третьому режимі роботи підприємства забезпечується скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферу з урахуванням постійно встановленого I-го ступеню впливу НМУ у м. Кривий Ріг та I режиму роботи підприємства по речовинам у вигляді суспендованих твердих частинок ефективність заходів в цілому для основного майданчика – на **28,28 %**; ефективність заходів на межі СЗЗ – на **38,61%**.» Таким чином, **підприємство не досягає цільових показників зі скорочення викидів в період НМУ**, які встановлені згідно вимог РД 52.04.52-85.

Вважаємо **маніпуляцією** наведену в **Таблиці 10-1** Звіту з ОВД відповідь, що ТОВ "ЛМЗ" не здійснює експлуатацію установок на основі інтегрованого довкіллевого дозволу, а отже не зобов'язане встановлювати таку систему. Вимоги Закону України «**Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення**», який набрав чинності 08.08.2025р. обов'язкові для виконання, а Висновок з ОВД дається для планованої діяльності не на 1 рік. Тому ДТКР наполягає на необхідності передбачити впровадження на основних джерелах

викидів он-лайн моніторингу параметрів викидів, в тому числі концентрацій пилу, діоксиду сірки, оксидів азоту, оксиду вуглецю з можливістю доступу громадськості до результатів такого моніторингу.

Некоректно прописані заходи з моніторингу в **Таблиці 11-1** «Стислий зміст програм моніторингу та контролю». Це скоріш пункти посадової інструкції вказаного Менеджера екологічних систем, а не моніторинг і контроль впливу на довкілля.

Враховуючи зазначене, Коаліція громадських організацій «Досить тріти Кривий Ріг» просить надати у встановлений Законом термін письмові відповіді на зазначені питання до Звіту з ОВД планованої діяльності щодо Здійснення управління відходами; зміни в розміщенні існуючих джерел викидів шляхом переміщення їх до іншого цеху підприємства; в період зупинки цеху сіркоочищення КХВ ПАТ АМКР на плановий ремонт (на період не більше 14 днів на рік) використання неочищеного від сірководню коксового газу для енергетичних потреб на паливовикористовуючих агрегатах ТОВ «Ливарно-механічний завод» у кількості 0,635 тис. м³/год».

З огляду на викладене, за умови надання позитивного висновку щодо допустимості планованої діяльності вважаємо за необхідне **додати в умови** її провадження:

- контроль викидів від усіх джерел, не допущення роботи обладнання з понаднормовими викидами;
- оснащення джерел викидів установками з сіркоочищенням, які працюють на періоди зупинки цеху сіркоочищення КХВ ПАТ АМКР, і отримання дозволу на викиди для цих джерел на строк до отримання Інтегрованого дозволу згідно діючого законодавства України;
- встановлення он-лайн моніторингу на основних джерелах викидів;
- проведення регулярних перевірок всього очисного обладнання на герметичність та ефективність очистки, за необхідності - проведення ремонтних робіт;
- проведення інвентаризації зелених насаджень із залученням наукових установ, за необхідності - додаткове озеленення території;
- розробку та постійне виконання плану боротьби з карантинними рослинами на підприємстві;
- контроль показників зі скорочення викидів в період НМУ та зниження концентрації забруднюючих речовин в приземному шарі атмосфери при III-му режимі роботи підприємства;
- дослідження кумулятивного впливу планованої діяльності на природні ресурси та комплекси разом з існуючими або проєктованими (за даними офіційних джерел) об'єктами.

Координаторка Коаліції громадських організацій «Досить тріти Кривий Ріг»

О.В. Шафранова